

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/140/2022
Identifikačné číslo spisu:	1515219006
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1515219006.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovvej v spore žalobcu M. M. O., narodeného X. M. XXXX, N., A. XXX/X, zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Dušan Pohovej & partners, s.r.o., Bratislava, Námestie Slobody 10, IČO: 36 863 904, proti žalovaným 1/ M. M. M., narodenému XX. V. XXXX, N., H. XXXX/X, 2/ O. N. V. U., narodenej XX. T. XXXX, N., H. XXXX/X, obaja právne zastúpení advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária JUDr. Pavol Kollár, s.r.o., Bratislava, Lehotského 4, IČO: 36 757 276, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, vedenom na bývalom Okresnom súde Bratislava V sp. zn. 24C/519/2015, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16Co/212/2019 zo dňa 26. októbra 2021 takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobcovi priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalovaným 1/ a 2/ v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Žalobou podanou na súd dňa 10. septembra 2015 sa žalobca prostredníctvom advokáta domáhal voči svojej osobe určenia neúčinnosti právneho úkonu - Darovacej zmluvy zo dňa 14. apríla 2015, uzavretej medzi M. M. M., nar. XX. P. XXXX, bytom N., H. XXXX/X ako darcom a žalovanými v prvom a druhom rade ako obdarovanými, zavkládovanej Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor pod č. V-7565/15 dňa 14. apríla 2015, s tým že žalobca môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku. Svoj nárok odôvodnil tým, že dňa 13. mája 2010 zo svojich súkromných zdrojov poskytol formou pôžičky M. M. M., nar. XX. P. XXXX, bytom N., H. XXXX/X sumu vo výške 120.000,- eur, a to v hotovosti, čiastku 20.000,- eur mal uloženú v mieste trvalého bydliska a čiastku 100.000,- eur vybral zo svojho osobného účtu vedeného v Tatra banke, a.s., č. účtu: XXXXXXXXXXXX/XXXX dňa 13. mája 2010. Uzatvorenie zmluvy o pôžičke potvrdil M. M. M., nar. XX. P. XXXX čestným prehlásením, za prítomnosti svedka L. L. T.. Na základe čestného prehlásenia sa dlžník zaviazal požiadanú sumu vrátiť v lehote dvoch mesiacov odo dňa podpísania čestného prehlásenia, teda dlh nadobudol splatnosť dňa 14. júla 2010. Čestné vyhlásenie dlžníka zároveň obsahuje aj uznanie záväzku z titulu zmluvy o pôžičke, čo do právneho dôvodu aj do

výšky. Vzhľadom na skutočnosť, že v prípade dlžníka sa jedná o dlhoročného kamaráta, mal žalobca vôľu riešiť uvedenú skutočnosť mimosúdnu cestou, tiež aj z dôvodu, že bol neustále ubezpečovaný, že dlh dlžník vráti, v roku 2013 dlžník vrátil veriteľovi sumu 20.000,- eur, dlžná suma ku dňu podania žaloby teda predstavuje 100.000,- eur. V roku 2015 došlo u dlžníka k recidíve závažného ochorenia a aj napriek ubezpečovaniu, že dlh uhradí, neurobil tak. V ostatnom období sa začal dlžník zbavovať svojho majetku, a to právnou formou darovania v prospech svojich detí, žalovaných v prvom a druhom rade, darovanie bolo vykonané Darovacou zmluvou zo dňa 14. apríla 2015, zavkladovanou Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor pod č. V-7565/15. Hodnota darovaných nehnuteľností presahuje výšku pohľadávky žalobcu, pričom z majetku, ktorý zostal vo vlastníctve M., nar. XX. októbra XXXX, podľa vedomostí žalobcu nebude možné jeho pohľadávku uspokojiť a uvedeným právnym úkonom je ako veriteľ ukrátený. Žaloba voči žalovaným je jediným spôsobom ako zabezpečiť reálnu vymožitelnosť uspokojenia pohľadávky žalobcu, samotného splnenia záväzku sa žalobca domáha na tunajšom súde v konaní vedenom pod sp. zn. 14C/483/2015.

2. O žalobnom návrhu rozhodol Okresný súd Bratislava V rozsudkom (v poradí druhým) č. k. 24C/519/2015-219 zo dňa 15. apríla 2019 tak, že výrokom I určil, že právny úkon - darovacia zmluva zo dňa 14. apríla 2015, uzavretá medzi M.. M. M., nar. XX.. P. XXXX, zomr. X. W. XXXX ako darcom a žalovanými ako obdarovanými, zavkladovaná Okresným úradom Bratislava V, katastrálny odbor, pod č. V-7565/15 dňa 14. apríla 2015, je voči žalobcovi neúčinná. Výrokom II žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

2.1 V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že účelom odporovateľnosti právneho úkonu je zabrániť nepoctivým úkonom dlžníka, ktorým znižuje svoj majetok na úkor veriteľa, podstatou odporovateľnosti je neúčinnosť právneho úkonu voči určitej osobe, znamenajúca, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z predmetu odporovaného právneho úkonu tak, akoby k tomuto úkonu vôbec nedošlo. Odporovať možno len úkonom dlžníka, len dlžník totiž môže ukrátiť nároky veriteľa. Dlžníkov právny úkon musí ukracovať uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa, čomu zodpovedá najmenej taká pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní. Ukrátenie uspokojenia veriteľovej pohľadávky predpokladá také zmenšenie majetku dlžníka, ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky v celom rozsahu alebo aspoň sčasti, t.j. ten kto odporuje, musí dokazovať kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka, teda zmenšenie do takej miery, že sa ohrozilo aspoň čiastočné uspokojenie veriteľovho nároku. Zákon stanovuje podmienky pre všetky dôvody, za ktorých je možné právnemu úkonu odporovať, a to pohľadávka veriteľa je vymáhateľná, právny úkon dlžníka bol uskutočnený v posledných troch rokoch, právny úkon bol uskutočnený v úmysle ukrátiť veriteľa, právnym úkonom došlo k ukráteniu vymáhateľnej pohľadávky, pričom všetky uvedené dôvody musia byť splnené v čase uskutočnenia právneho úkonu, ktorého odporovateľnosti sa žalobca domáha. Pre určenie toho, voči akým úkonom je možné odporovať bude rozhodujúce to, či týmto úkonom dochádza k zmenám (prevodu) majetkových hodnôt na tretiu osobu, môže to byť akýkoľvek úkon, rozhodujúce je iba to, či dochádza k uvedeným zmenám a táto zmena je dôsledkom ukrátenia veriteľa (žalobcu).

2.2 Znenie ust. §42a ods. 1 OZ predpokladá, že ten, kto hodlá podať žalobu, má voči dlžníkovi, ktorý urobil úkon, účinnosť ktorého je žalobou napadnutá, vymáhateľnú pohľadávku, čím je podľa aplikačnej praxe treba rozumieť nielen pohľadávku, na vymoženie ktorej má žalobca voči dlžníkovi exekučný titul, ale za vymáhateľnú pohľadávku je treba považovať pohľadávku, ktorá bola vymáhateľná v dobe, keď dlžník úkon uskutočnil alebo sa vymáhateľnou stala v čase rozhodnutia súdu. Súd prvej inštancie konštatoval, že notársku zápisnicu z 2. októbra 2015, spísanú medzi žalobcom a dlžníkom M.. M. M., týkajúcu sa splnenia záväzku dlžníka vo výške 100.000,- eur titulom zmluvy o pôžičke do 30. júna 2016 možno považovať za exekučný titul, predstavujúci vymáhateľnú pohľadávku žalobcu voči dlžníkovi, ku dňu vyhlásenia súdneho rozhodnutia. Uvedená notárska zápisnica spĺňa všetky podmienky stanovené § 41 ods. 2 písm. c) Exekučného poriadku, podľa právneho stavu ku dňu spísania notárskej zápisnice, nakoľko obsahuje právny záväzok, je v nej vyznačená oprávnená a povinná osoba, uvedený právny dôvod, predmet a čas plnenia a povinná osoba v notárskej zápisnici súhlasila s vykonateľnosťou. Žalobca teda dostatočným spôsobom v rámci procesného útoku preukázal, že disponoval ku dňu vyhlásenia rozsudku (15. apríla 2019) vymáhateľnou pohľadávkou voči M.. M. M., mal exekučný titul vo forme notárskej zápisnice.

2.3 Druhou podmienkou úspešnosti žaloby o určenie neúčinnosti právneho úkonu je podanie žaloby v prekluzívnej lehote troch rokov, začínajúcej plynúť odo dňa uskutočnenia právneho úkonu, ktorého odporovateľnosti sa žalobca domáha, teda okamihom, ktorým bol dlžník týmto úkonom viazaný. Nakoľko darovacou zmluvou zo dňa 24. marca 2015 došlo k prevodu nehnuteľnosti, pri ktorom tiež dochádza k nadobudnutiu vlastníctva až právoplatným rozhodnutím o vklade v katastri nehnuteľností, v súlade s aplikačnou praxou, súd ustálil, že lehotu troch rokov treba počítať až týmto vkladom, uskutočneným dňa 14. apríla 2015, prekluzívnu trojročnú lehotu na podanie žaloby žalobca dodržal.

2.4 Ďalším predpokladom úspešnej odporovateľnosti právneho úkonu je existencia úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa, v prípade, ak došlo k úkonu medzi dlžníkom a jemu blízkymi osobami, úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa zákon predpokladá, je preto na osobách dlžníkovi blízkych, aby preukázali, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa v čase právneho úkonu nemohli aj pri náležitej starostlivosti poznať. Nakoľko úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa pri odporovateľných právnych úkonoch medzi blízkymi sa ex lege prezumuje, súd v konaní posudzuje jedine obranu žalovaných, spočívajúcu v tom, že tento prezumovaný úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa nemohli poznať ani pri vynaložení náležitej starostlivosti. Hoci v zásade platí, že dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať úmysel zaťažuje žalobcu, v prípade, ak došlo k právnemu úkonu medzi dlžníkom a jemu blízkymi osobami, úmysel dlžníka skrátiť veriteľa zákon predpokladá, je teda na osobách dlžníkovi blízkych, aby preukázali, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa v čase právnemu úkonu nemohli ani pri náležitej starostlivosti poznať. Ide o vyvrátiteľnú právnu domnienku uľahčujúcu pozíciu veriteľa, na strane dlžníka spočíva ťarcha preukázať, že druhá strana, osoba blízka, dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa nemohla rozpoznať ani pri náležitej starostlivosti. Zákon jednoznačne predpokladá, že v prípade právneho úkonu, ktorého odporovateľnosti sa žalobou veriteľ domáha, uskutočneného medzi blízkymi osobami, úmysel ukrátiť veriteľa bol druhej osobe známy, dôkazným bremenom zaťažuje druhú stranu odporovateľného úkonu. Žalovaní v danom konaní hodnoverným spôsobom nepreukázali, že v súvislosti s uzavretím sporného právneho úkonu vynaložili takú relevantnú aktivitu, aby ukracujúci úmysel dlžníka rozpoznali alebo sa o ňom dozvedeli. Tvrdenia žalovaných, že sa nezaujímal o podnikanie svojho otca, že tento sa im o výsledkoch podnikania nezdôveroval ani ich neinformoval o aktivitách s podnikaním súvisiacich, nenahradzujú dôkaz o vyvinutí náležitej starostlivosti k poznaniu úmyslu dlžníka. Z poukázania na dobré vzťahy v rodine a dôveru medzi rodičmi, prezentované žalovanou procesnou stranou, možno naopak vyvodiť záver, že dlžník sa so svojimi podnikateľskými aktivitami svojim rodinným príslušníkom zdôveroval, a teda žalovaní mohli ukracujúci právny úkon dlžníka rozpoznať. Žalovaní neunesli dôkazné bremeno v časti preukázania vyvrátiteľnej zákonnej domnienky o poznaní ukracujúceho úmyslu svojho otca ako dlžníka, hodnoverným spôsobom nepreukázali, že v súvislosti s uzavretím sporného právneho úkonu vynaložili takú relevantnú aktivitu, aby ukracujúci úmysel dlžníka rozpoznali alebo sa o ňom dozvedeli.

2.5 Poslednou základnou podmienkou odporovateľnosti a predpokladom pre možnosť uplatnenia tohto práva súdnou cestou je to, že došlo skutočne k ukráteniu veriteľa, teda došlo k takému zmenšeniu majetku dlžníka, ktoré neumožní uspokojenie pohľadávky veriteľa celkom alebo aj sčasti. Dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať, že došlo k ukráteniu zaťažuje v súdnom konaní žalobcu. Právne úkony, ktorými dlžník previedol svoju vec, právo alebo inú majetkovú hodnotu na iného skracujú uspokojenie pohľadávky veriteľa vtedy, ak vedú k zmenšeniu majetku dlžníka a ak v dôsledku nich vzniknuté zmenšenie majetku má súčasne za následok, že veriteľ nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka, hoci - nebyť týchto úkonov - by sa z majetku dlžníka aspoň čiastočne uspokojil. Ku skráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky veriteľa teda nemôže dôjsť, ak sa síce zmenšil majetok dlžníka, ale ak dlžník vlastní napriek odporovateľnému právnemu úkonu taký majetok, ktorý sám o sebe postačuje na to, aby sa z neho veriteľ uspokojil. V danom prípade mal súd preukázané, že v čase podpísania darovacej zmluvy darca bol podielovým spoluvlastníkom v podiele 1/3-ina k celku viacerých nehnuteľností, na ktorých nespočívala žiadna ťarcha, zapísaných na LV č. XXX, katastrálne územie M., parc.č. 3132, 3192, 3212, 3246, o celkovej výmere 153883 m², druh pozemkov: orná pôda a tiež bol spoluvlastníkom v podiele 1/-ina k celku nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, katastrálne územie D. O., parc. č. 11464/23 o výmere 486 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, na ktorej bolo zriadené záložné právo v prospech žalobcu, doposiaľ trvajúce. Žalovaní však v rámci procesnej obrany neprodukovali žiaden relevantný dôkaz preukazujúci konkrétnu cenu uvedených pozemkov, ktorá by mala potrebnú výpovednú hodnotu smerujúcu k stanoveniu reálnej hodnoty majetku

dlžníka, teda nemožno ustáliť aký majetok z hodnotového hľadiska zostal na uspokojenie veriteľovej pohľadávky po uskutočnení žalobou rozporovaného právneho úkonu darovania. V neposlednom rade treba poukázať na skutočnosť, že pri preberaní exekútorských spisov po M. M. M. bolo zistené, že tento nepoukázal oprávneným osobám finančné prostriedky vo výške mínus 464.351,03 eur, z čoho možno vyvodiť záver o finančných problémoch dlžníka. Vyhodnotením výsledkov dokazovania súd dospel k záveru, že v čase odporovaného právneho úkonu M. M. nedisponoval takým majetkom, z ktorého by si žalobca mohol uspokojiť svoju pohľadávku, a preto Darovacia zmluva zo dňa 14.4.2015, uzavretá medzi M. M. M., nar. XX. P. XXXX, zomr. X. W. XXXX ako darcom a žalovanými v prvom a druhom rade ako obdarovanými, je odporovateľným právnym úkonom, ktorý objektívne skrátil veriteľa dlžníka, a to tým, že viedol k takému zmenšeniu majetku dlžníka, v dôsledku ktorého vznikol následok, že veriteľ nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka, nebyť tohto úkonu, tak by sa pohľadávka veriteľa z majetku dlžníka uspokojila aspoň čiastočne.

3. Proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 24C/519/2015 zo dňa 15. apríla 2019 podali odvolanie žalovaní 1/ a 2/. O odvolaní žalovaných rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 16Co/212/2019 zo dňa 26. októbra 2021 tak, že výrokom I napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že určil, že právny úkon - darovacia zmluva uzavretá dňa 24. marca 2015 medzi M. M. M., nar. XX. P. XXXX, zomr. X. W. XXXX ako darcom a žalovanými ako obdarovanými, zavkládovaná Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, pod č. V-7565/15 dňa 14. apríla 2015, je voči žalobcovi neúčinná. Výrokom II žalobcovi priznal proti žalovaným 1/ a 2/ plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3.1 Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok, vychádzajúc z § 384 ods. 1 CSP prejednal odvolanie žalovaných podľa § 385 ods. 1 CSP na pojednávaní konanom dňa 26. októbra 2021, na ktorom v potrebnom rozsahu doplnil dokazovanie darovacou zmluvou, ktorá bola predmetom vkladového konania vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, pod č. V-7565/15 zo dňa 14. apríla 2015 a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie (§ 388 CSP); dôvodom zmeny napadnutého rozsudku však nebola jeho vecná nesprávnosť, ale formulačné spresnenie výroku.

3.2 Odvolací súd v bode 37 odôvodnenia uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatoval správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP).

3.3 Na margo námietky žalovaných, že súd prvej inštancie v priebehu konania hodnoverne nezistil, kedy došlo k podpisu predmetnej darovacej zmluvy, čo bolo jej predmetom a v akej forme bola predmetná darovacia zmluva spísaná, a že petit napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie je nevykonateľný, odvolací súd uvádza, že dátum uzatvorenia darovacej zmluvy nebol medzi stranami sporný. Je zrejmé, že predmetom konania je právny úkon - darovacia zmluva, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor pod číslom V-7565/15, dňa 14. apríla 2015. Žalovaní už vo vyjadrení k žalobe uviedli, že darovacia zmluva, ktorá je predmetom odporovacieho úkonu, bola uzavretá dňa 24. marca 2015; z tohto dátumu vychádzal aj súd prvej inštancie, keď skúmal splnenie podmienky podania žaloby v prekluzívnej lehote troch rokov (bod 29 napadnutého rozsudku). Odvolací súd, z dôvodu právnej istoty, si vyžiadal katastrálny spis Okresného úradu Bratislava, katastrálny odbor, pod č. V-7565/15, zo dňa 14. apríla 2015, ktorý ako dôkaz navrhoval vykonať žalobca už v konaní na súde prvej inštancie (žaloba č. I. 2); na pojednávaní dňa 26. októbra 2021 vykonal dôkaz oboznámením sa s darovacou zmluvou, ktorá bola predmetom vkladového konania pod č. V-7565/15, zo dňa 14. apríla 2015 a na jej základe upresnil žalobný petit označením dátumu uzatvorenia darovacej zmluvy a odstránením zrejmej nesprávnosti v označení okresného úradu, ktorý rozhodoval o povolení vkladu darovacej zmluvy do katastra nehnuteľností.

3.4 Pokiaľ išlo o námietku žalovaných, že žalobný petit je nevykonateľný, pretože v ňom nie je presne špecifikovaný predmet darovacej zmluvy, odvolací súd uviedol, že predmetom konania je odporovanie právnemu úkonu (darovacej zmluvy), ktorý bol uzavretý medzi M. M. M. a žalovanými dňa 24. marca 2015 a ktorého vklad bol povolený Okresným úradom Bratislava, katastrálny odbor, pod č. V-7565/15, dňa 14. apríla 2015. Z uvedeného bolo podľa názoru odvolacieho súdu zrejmé, že predmetom odporovacieho právneho úkonu boli všetky nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom tohto vkladového konania. Číslo vkladového konania, dátum kedy bolo o povolení vkladu rozhodnuté a označenie

okresného úradu, ktorý o povolení vkladu rozhodoval, predstavuje nezameniteľný údaj, podľa ktorého je možné nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom odporovacieho právneho úkonu, jednoznačne identifikovať a to aj z dôvodu, že majetok, ktorý podlieha exekúcii, súdny exekútor zisťuje postupom upraveným v Exekučnom poriadku aj v súčinnosti s príslušným okresným úradom (§ 68 ods. 3 katastrálneho zákona).

3.5 Pokiaľ išlo o námietku žalovaných, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal so skutočnosťou, či nebohý M. M. M. starší vôbec mal úmysel ukrátiť žalobcu, odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, konkrétne bod 30, v ktorom sa súd prvej inštancie jasne a zrozumiteľne vyjadril k otázke úmyslu dlžníka a dôkazného bremena v prípade blízkych osôb. Odvolací súd zdôraznil, že odporovateľným je v zmysle § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka právny úkon dlžníka, ktorý učinil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa a tento úmysel musel byť druhej strane známy; odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami blízkymi alebo, ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať. Z cit. ustanovenia vyplýva, že preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa nie je podmienkou odporovateľnosti vtedy, ak „druhou stranou“ sú osoby dlžníkovi blízke (osoby uvedené v § 116 Občianskeho zákonníka); úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa v takomto prípade zákon predpokladá, tzn. že sa má za to, že dlžník konal v úmysle ukrátiť veriteľa a je na osobách dlžníkovi blízkych, aby preukázali, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa v čase právneho úkonu nemohli ani pri náležitej starostlivosti poznať. Osobou blízkou je podľa § 116 Občianskeho zákonníka jednak príbuzný v priamom rade, súrodenec, manžel a partner, jednak iná osoba v pomere rodinnom alebo obdobnom, kedy by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako ujmu vlastnú. Súd prvej inštancie správne vychádzal z toho, že M. M. M. starší darovaciu zmluvu uzatvoril so žalovanými v úmysle ukrátiť žalobcu. Žalovaní sa mohli ubrániť odporovacej žalobe len vtedy, ak by preukázali opak, t. j. že tento úmysel nemohli ani pri náležitej starostlivosti poznať, pričom úspešná obrana osoby blízkej dlžníkovi podľa § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka spočíva nielen v jej tvrdení a preukázaní toho, že o úmysle nevedela a ani nemohla vedieť ale tiež v tvrdení a preukázaní toho, že o úmysle nevedela ani nemohla vedieť napriek tomu, že vyvinula starostlivosť na poznanie tohto úmyslu dlžníka a išlo o náležitú starostlivosť. Žalovaní v tomto smere v priebehu konania na súde prvej inštancie nič netvrdili ani nepreukazovali; žalovaní netvrdili ani to, že by vyvinuli akúkoľvek (nieto ešte náležitú) starostlivosť na poznanie úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa. Poukaz žalovaných na to, že v predmetnej darovacej zmluve, je uvedené, že dlžník nemá žiadne podľnosti a na listoch vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam v čase podpisu zmluvy neboli uvedené žiadne tarchy ani poznámky, je bez právnej relevancie. Žalovaní navyše darovaciu zmluvu, o ktorú tieto svoje tvrdenia opierajú, súdu prvej inštancie ani nepredložili. Bez právnej relevancie je potom aj tvrdenie žalovaných, že svedkovia nevedeli potvrdiť, či vedeli o dlhu M... M. M.. Odvolací súd však poukázal na to, že z výpovede svedka M. M. B. vyplynulo, že v marci alebo v apríli 2015, dátum si pamätá, lebo M. M. mu blahoželal k úspechu vo výberovom konaní, žalobca prišiel do kancelárie M. M., bavili sa o pôžičke. M. M. povedal, že na neho tlačí rodina kvôli jeho zdravotnému stavu, aby prepísal majetok na deti, tiež na neho tlačili ďalší veriteľa. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v danom období k takému prevodu majetku darovacou zmluvou skutočne aj došlo.

3.6 Neobstála ani námietka žalovaných, že žalobca si uplatnil pohľadávku v dedičskom konaní a že súd prvej inštancie mal konanie prerušiť do skončenia dedičského konania. Odvolací súd predovšetkým poukázal na to, že žalovaní v priebehu konania na súde prvej inštancie opakovane uvádzali, že exekučné konania vedené proti dlžníkovi a ani dedičské konanie nesúvisí s odporovateľnosťou právneho úkonu. Bez ohľadu na uvedené, uplatnenie pohľadávky žalobcu v dedičskom konaní nemá žiaden vplyv na posúdenie opodstatnenosti podanej žaloby.

3.7 Odvoláciu argumentáciu žalovaných, ktorá sa týkala tvrdenia, že manželka dlžníka nebola účastníkom zmluvy o pôžičke a zmluva o pôžičke môže byť z tohto dôvodu neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka, odvolací súd považoval za bezpredmetnú, nakoľko uzavretie zmluvy o pôžičke iba jedným z manželov nespôsobuje neplatnosť zmluvy podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd zároveň pripomenul, že k právnomu úkonu, ktorým má byť vec iba získaná do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nepotrebuje manžel súhlas druhého manžela, i keď nejde o bežnú záležitosť. Zmluva o pôžičke nie je právnym úkonom, ktorý by sa týkal spoločných

vecí, t. j. vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a preto na jej uzavretie manžel nepotrebuje súhlas druhého manžela.

3.8 Napokon k námietke žalovaných, že v konaní nebolo preukázané, že darovacou zmluvou došlo k ukráteniu veriteľa odvolací súd zdôraznil, že k ukráteniu veriteľa smerujú všetky tzv. bezodplatné scudzovacie právne úkony (darovacia zmluva) alebo tiež zmluvy, ktoré sú preukázateľne nevýhodné pre dlžníka a ich účelom je zbaviť sa majetku, aby sa dlžník vyhol exekúcii. Súd uzavrel, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že dlžník nedisponoval žiadnym ďalším majetkom, ktorý by postačoval na uspokojenie veriteľa; žalovaní sami poukázali iba na nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX., k. ú. M., okres N. a nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX., k. ú. D., okres N.. Pokiaľ ide o hodnotu týchto nehnuteľností, z obsahu spisu vyplýva, že žalobca ocenil podiel na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX na sumu 4.095,75 eura, čo preukazoval dôkazmi o úradnej hodnote ornej pôdy a trvalých trávnatých porastov (č. l. 35) a priemernou cenou ornej pôdy v okrese N. (č. l. 36); žalovaní v tomto smere neprodukovali žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali vyššiu hodnotu pozemkov, iba tvrdili, že pozemky majú vyššiu hodnotu.

Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že pri preberaní exekútorských spisov bolo zistené, že M.. M. M. ako súdny exekútor nepoukázal oprávneným osobám finančné prostriedky vo výške 464.351,03 eura a že mal viacero veriteľov, ktorí prihlásili svoje pohľadávky aj do dedičského konania. Ak žalovaní napriek týmto zisteniam súdu prvej inštancie mali za to, že dlžník disponuje takým majetkom, ktorý by postačoval na úhradu dlhu veriteľa, v rámci procesnej obrany mohli súdu prvej inštancie navrhnúť a predložiť dôkazy preukazujúce tieto skutočnosti; to však neurobili. Naopak, sami (spolu s ich matkou, manželkou dlžníka) dedičstvo po poručiťovi (dlžníkovi) odmietli, nepochybne sú si vedomí toho, že dlžník majetkom, ktorý by postačoval na úhradu jeho dlhov nedisponuje. A pokiaľ potom žalovaní ako osoby blízke dlžníkovi nemali vedomosť o takom majetku dlžníka, ktorý by napriek odporovanému právnomu úkonu a ďalším dlhom, ktoré dlžník mal postačoval na to, aby veriteľ (žalobca) mohol uspokojiť svoju pohľadávku, záver súdu prvej inštancie, že darovacia zmluva viedla k takému zmenšeniu majetku dlžníka, v dôsledku ktorého veriteľ nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka; a nebyť tohto úkonu, tak by sa pohľadávka veriteľa z majetku dlžníka uspokojila aspoň čiastočne; možno považovať za v celom rozsahu opodstatnený.

3.9 Záverom odvolací súd uviedol, že nakoľko žalovaní v podanom odvolaní ďalej neuviedli žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by preukázali nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, odvolací súd ostatné tvrdenia uvádzané v odvolaní nepovažoval za podstatné, t. j. také, ktoré by svojou relevanciou aj v prípade preukázania boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie; ďalšie odvolacie námietky žalovaných preto odvolací súd vyhodnotil v ich súhrne ako právne irelevantné a také, ktoré z povahy veci nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Pokiaľ odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, ide vo svojej podstate o rozsudok potvrdzujúci, pretože dôvodom zmeny je výlučne formulačné spresnenie výroku, ktorým sa oproti výroku rozsudku súdu prvej inštancie v deklarovaní práv a povinností účastníkov právneho vzťahu nič nezmenilo.

4. Proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k.: 16Co/212/2019-301 zo dňa 26.10.2021 podal dovolanie právny zástupca žalovaných 1/ a 2/.

4.1 Dovolatelia odôvodnili dovolanie ust. § 421 ods.1 písm. a) CSP, teda, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a ustanovením § 420 písm. f) CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

4.2 Dovolatelia už súdu prvej inštancie vytkli, že svojvoľne, bez návrhu žalobcu v zmysle ust. § 140 CSP, a bez rozhodnutia Okresného súdu Bratislava V v predmetnej procesnej veci, zmenil výrok rozhodnutia o žalobe oproti petitu žalobcu vo veci samej a to v rozpore s ust. § 140 ods. 1, 2 CSP a v rozpore s ust. § 142 ods. 1, 2 CSP. Dovolatelia zopakovali argumentáciu pred odvolacím súdom, pričom vyjadrili presvedčenie, že výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie je nevykonateľný, nakoľko právny úkon nebol riadne zadefinovaný ako ani nebol riadne určený dátum jeho uskutočnenia, ktorý však s určitosťou nebol dňa 14. apríla 2015, pretože dňa 14. apríla 2015 Okresný úrad Bratislava povolil vklad predmetnej darovacej zmluvy. Žalovaní sú toho názoru, že napadnutý odporovateľný

právny úkon mal byť riadne a nezameniteľne definovaný nielen žalobcom, ale aj konajúcim súdom prvej inštancie.

4.3 Prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) dovolatelia vyvodili z odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe v riešení právnej otázky či boli splnené v danom spore všetky zákonné a najmä procesné podmienky pre vydanie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu a to na základe skutkového stavu zisteného až v rámci druhého konania odvolacieho súdu v predmetnej sporovej veci.

4.4 Dovolatelia uviedli, že právne posúdenie zisteného skutkového stavu v poradí druhým odvolacím konaním právne neobstoí, keďže žalobca ani žalovaní nikdy v rámci dvoch konaní pred súdom prvej inštancie ani odvolacím súdom nenavrhl vykonať ako dôkaz žalobcom napadnutú darovaciu zmluvu v zmysle ust. §204 CSP. Odvolací súd mal svojvoľne v rámci druhého odvolacieho konania vykonať ako dôkaz predmetnú darovaciu zmluvu, pričom až v tomto druhom konaní odvolacieho súdu sa relevantne zistilo, že žalobcom žalobou napadnutá darovacia zmluva nebola podpísaná dňa 14. apríla 2015, ale bola uzatvorená dňa 24. marca 2015. Žalobca nežiadal o zmenu žaloby v zmysle ust. § 140 ods. 2 CSP na podklade nových skutočností zistených v rámci druhého konania odvolacieho súdu. Konanie odvolacieho súdu považujú za rozporné s ust. §371 CSP kedy odvolací súd sám a svojvoľne bez akéhokolvek procesného návrhu na zmenu žaloby žalobcu vo veci samej zmenil v rozhodnutí dátum uzatvorenia darovacej zmluvy zo dňa 14. apríla 2015 tak, že vo svojom napadnutom rozhodnutí napadnutom dovolaním uviedol ako dátum uzatvorenia darovacej zmluvy deň 24. marca 2015.

4.5 Na pojednávaní vytyčenom odvolacím súdom na deň 26. októbra 2021 o 09:30 hod. sa žalovaní dozvedeli, že odvolací súd si svojvoľne bez návrhu žalobcu v predmetnom súdnom konaní vyžiadal z Okresného úradu Bratislava, Katastrálny odbor, kópiu darovacej zmluvy, ktorej určenia neplatnosti sa žalobca v priebehu celého súdneho konania domáhal, ale žalobca ani raz v priebehu celého súdneho konania nenavrhol žiadnemu konajúcemu súdu, aby si vyžiadal predmetnú darovaciu zmluvu z Okresného úradu Bratislava, Katastrálny odbor. Žalovaní poukázali na to, že v zmysle ust. § 371 CSP žalobu a teda ani žalobný návrh žalobcu nemožno v odvolacom konaní meniť, hoci Krajský súd v Bratislave si ho v poradí druhom odvolacom konaní svojvoľne zmenil. Namietali, že odvolací súd sa nezaoberal všetkými bodmi podaného odvolania zo dňa 6. júna 2019. Za odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe požadovali zmenu žaloby v odvolacom konaní, pričom poukázali na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, ktorá riešila otázku zmeny žaloby.

4.6 Rozsudok odvolacieho súdu považovali žalovaní za arbitrárny a nepreskúmateľný, v rozpore s ustanoveniami CSP, pričom malo dôjsť aj k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

4.7 Záverom dovolatelia žiadali dovolací súd zmeniť napadnutý rozsudok odvolacieho súdu tak, že mení rozsudok okresného súdu Bratislava V č. k. 24C/519/2015-219 zo dňa 15. apríla 2019 tak, že žalobu žalobcu vo veci samej v celom rozsahu zamietajú ako bezdôvodnú, alternatívne žiadali napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Uplatnili si aj nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. K podanému dovolaniu sa vyjadril právny zástupca žalobcu. Uviedol, že k zmene petitu v konaní nedošlo. Odporovaný právny úkon uvedený v právoplatnom rozsudku je stále ten istý ako bol uvedený v žalobe podanej žalobcom, čiže k žiadnej zmene ani rozšíreniu žaloby nedošlo. Stále ide o tú istú darovaciu zmluvu medzi dovolateľmi a ich otcom zavkladovanú pod č. V-7565/15 dňa 14. apríla 2015. Požiadavku, aby z návrhu na začatie konania bolo zjavné, čoho sa navrhovateľ domáha, nemožno však vykladať tak, že by navrhovateľ bol povinný urobiť presný návrh znenia výroku rozsudku súdu, pretože sa žalobcovi neukladá formulovať návrh (výrok) rozsudku, ale iba to, aby sa z návrhu na začatie konania, ako takého, dalo zistiť čoho sa navrhovateľ domáha. Pretože iba súd, ktorý pozná práva, rozhoduje o tom, ako bude výrok jeho rozhodnutia formulovaný, aby bol aj materiálne vykonateľný, takže návrhom žalobcu na znenie tohto výroku nie je viazaný, avšak pri formulácii výroku rozhodnutia dbá na to, aby z obsahového hľadiska celého návrhu vyjadroval to, čoho sa žalobca návrhom na začatie konania domáhal. Poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 689/2014 zverejnený v ZSP 6/2017 pod číslom 55. Rozsudok odvolacieho súdu považuje za správny, zrozumiteľný a preskúmateľný. Záverom žalobca žiadala dovolací súd dovolanie žalovaných odmietnuť, eventuálne zamietnuť a priznať žalobcovi trovy dovolacieho konania.

6. K podanému vyjadreniu žalobcu sa vyjadril právny zástupca žalovaných v podaní zo dňa 10. mája 2022, v podaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, len zopakoval argumentáciu uvedenú v podanom

dovolaní.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je sčasti prípustné, avšak nie je dôvodné, z toho dôvodu dovolanie zamietol.

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

9. Dovolatelia uplatnili dovolací dôvod v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces). Pod prípustnosť tohto dovolacieho dôvodu možno podriaďiť argumentáciu dovolateľov, ktorí napadnutý rozsudok odvolacieho súdu označili za arbitrárny a nepreskúmateľný, odvolací súd sa nezaoberal všetkými bodmi odvolania.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu spĺňa podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonné kritériá v zmysle ustanovenia § 393 CSP. V reakcii na dovolacie argumenty dovolateľa dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, pričom to rozhodne nie je tento prípad. Z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vyplýva, že prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

12. Vo vzťahu ku konkrétnym námietkam dovolateľov, ktorí uviedli, že odvolací súd sa mal dopustiť porušenia ustanovení § 140 ods. 1, 2 CSP, § 142 ods. 1, 2 CSP, § 185 ods. 2 CSP, § 215 ods. 1, 2

CSP, § 216 ods. 1 CSP, § 371 CSP a dôvodne vzbudil podozrenie o svojej zaujatosti a ohýbaní práva v predmetnom súdnom konaní dovolací súd uvádza nasledovné.

13. V súlade s ust. § 140 ods. 1, 2 CSP zmenou žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo. Zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

14. Zmenou žaloby (§ 140 CSP) je taký návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo (kvantitatívna zmena), alebo ktorým sa uplatňuje iné právo (kvalitatívna zmena), alebo podstatná zmena, alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe, teda prípad, ak žalobca síce naďalej žiada rovnaké plnenie (rovnakej kvality a rovnakého rozsahu), ale na základe iného skutkového stavu veci (skutkového základu veci), než ako ho uviedol v pôvodnej žalobe. V prejednávanej veci však nešlo ani o jednu z uvedených alternatív, podstatných pre záver o zmene žaloby. Žalobca si neuplatnil iné právo, než to, ktoré označil v žalobe, podstatne nezmenil ani nedoplnil rozhodujúce skutočnosti, z obsahu jeho žaloby jednoznačne vyšpecifikoval právny úkon, určenia neúčinnosti ktorého sa na súde domáhal.

15. Dovolací súd sa oboznámil s obsahom spisového materiálu a námietky dovolateľov týkajúce sa zmeny žaloby a porušenia ustanovení ohľadne rozhodnutia o pripustení zmeny žaloby považuje za v celom rozsahu nedôvodné, judikáтуру citovaných v dovolaní na nepoužiteľnú na tento konkrétny prípad, nakoľko rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tým, že vyprecizoval dátum uzavretia darovacej zmluvy nie je možné považovať za zmenu žaloby, ani za porušenie práva strán sporu na rovnosť v konaní. Rovnako tak nie je možné prisvedčiť ani argumentácii dovolateľov týkajúcej sa vykonania dôkazu darovacej zmluvy a vyžiadania si katastrálneho spisu, nakoľko o tento dôkaz žiadal sám žalobca vo svojom podaní - žalobe zo dňa 21.08.2015 (č.l. 2). Samotná skutočnosť, že k vykonaniu tohto dôkazu - vyžiadaniu si katastrálneho spisu odvolacím súdom došlo v poradí druhom rozhodovaní odvolacieho súdu nemá žiaden vplyv na prípustnosť tohto dôkazu a teda aj v tomto smere je argumentácia žalovaných nedôvodná. Skutočnosť, že darovacia zmluva, ktorú žalobca identifikoval ako darovaciu zmluvu zo dňa 14.04.2015 medzi M.. M. M. ako darcom a O.. N.. V. M. a M.. M. M. ako obdarovanými, zavkladovanú Okresným úradom Bratislava, Katastrálny odbor pod č. V-7565/15, odvolací súd po vykonanom dokazovaní vyprecizoval v dátume na darovaciu zmluvu zo dňa 24. marca 2015, nezakladá zmenu žalobného petitu, o ktorom by mal odvolací súd rozhodovať. Žalobca darovaciu zmluvu vyšpecifikoval dostatočne jasne, keď uviedol strany darovacej zmluvy, číslo vkladu, dátum vkladu, navyše ako veriteľ dátumom uzavretia darovacej zmluvy ani nemal odkiaľ disponovať. Súčasťou žalobného návrhu bol aj návrh na vykonanie dôkazu predložením katastrálneho spisu V-7565/15, k čomu došlo v druhom odvolacom konaní. Žalobca tak uviedol všetky relevantné údaje, ktoré mu v tom čase boli dostupné a ktorými disponoval.

16. V súlade s ust. § 30 ods. 5 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) predmetom návrhu na vklad musia byť všetky právne úkony, ktoré obsahuje zmluva a podliehajú vkladu, a všetky nehnuteľnosti, týkajúce sa právnych úkonov, ktoré obsahuje zmluva a podliehajú vkladu. Prílohou návrhu na vklad môže byť len jedna zmluva, obsahom ktorej môže byť viac právnych úkonov. Katastrálny zákon tak jednoznačne upravuje, že každé jedno vkladové konanie sa viaže na jednu konkrétnu zmluvu. Pokiaľ žalobca vyšpecifikoval strany právneho úkonu, uviedol číslo vkladového konania a dátum vkladového konania, petit bol dostatočne určitý, jasný a zrozumiteľný.

17. Nad rámec vyššie uvedeného poukazuje dovolací súd aj na účelovú argumentáciu žalovaných, ktorí v konaní na súde prvej inštancie najskôr v odvolaní proti uzneseniu 24C/519/2015-12 zo dňa 16. septembra 2015 namietali, že im nebol doručený dôkaz - katastrálny spis. Neskôr vo svojom ďalšom vyjadrení zo dňa 19. februára 2016 už v čl. I písm. a) uviedli, že v čase podpisu darovacej zmluvy zo dňa 24. marca 2015 medzi darcom M.. M. M., nar. XX. P. XXXX a obdarovanými I. M.. M. M., nar. XX. V. XXXX a 2/ N.. O.. V. M., nar. XX. T. XXXX, nemali odporcovia 1/ 2/ žiadnu vedomosť o tom, že by darca mal podlžnosti. Žalovaní teda uviedli správny dátum podpisu darovacej zmluvy, s ktorým pracoval aj súd prvej inštancie, ako to vyplýva aj z jeho odôvodnenia v bode 29 rozsudku.

18. K námietke dovolateľov, že brat žalobcu bol sudcom Krajského súdu v Bratislave a v predmetnom

súdnom konaní žalobcovi svedčil ako svedok a kamarát aj v tom čase predseda Okresného súdu Bratislava I a že má nadštandardné vzťahy s viacerými sudcami pôsobiacimi v Bratislave dovolací súd uvádza, že táto pre konanie nemá žiadnu relevanciu. Samotné spochybňovanie skutkového stavu zisteného okrem iného aj z výpovede iného svedka, v tomto prípade profesne sudcu nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP.

19. Dovolací súd posúdil dovolanie podľa obsahu a konštatuje, že aj ďalšia námietka vytknutá dovolateľmi, ktorú už podriadili pod ust. § 421 ods. 1 písm. a) (teda nesprávne právne posúdenie) spadá ale pod ust. § 420 písm. f) Dovolatelia uviedli, že právne posúdenie zisteného skutkového stavu v poradí druhým odvolacím konaním právne neobstojí, keďže žalobca ani žalovaní nikdy v rámci dvoch konaní pred súdom prvej inštancie ani odvolacím súdom nenavrhli vykonať ako dôkaz žalobcom napadnutú darovaciu zmluvu v zmysle ust. § 204 CSP. Odvolací súd mal svojvoľne v rámci druhého odvolacieho konania vykonať ako dôkaz predmetnú darovaciu zmluvu, pričom až v tomto druhom konaní odvolacieho súdu sa relevantne zistilo, že žalobcom žalobou napadnutá darovacia zmluva nebola podpísaná dňa 14. apríla 2015, ale bola uzatvorená dňa 24. marca 2015. V tomto smere dovolací súd v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, konkrétne bod 38, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje. Žalobca sám v žalobe navrhol vykonať dôkaz predložením katastrálneho spisu, Okresného úradu v Bratislave - katastrálny odbor, vedeným pod V-7565/15, súčasťou ktorého je odporovaný právny úkon - darovacia zmluva.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že v konaní nezistil vadu zmätočnosti v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP a pristúpil k preskúmaniu prípustnosti a dôvodnosti dovolania v zmysle ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu, ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

21. Dovolatelia uplatnili dovolací dôvod podľa § 421 CSP. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

22. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna, nie skutková otázka. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnú, ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania.

23. Pre záver o tom, že ide o právnu otázku, kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca. Právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani otázky, ktoré vôbec nesúvisia s rozhodovaným sporom. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu vymedzenia dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP.

24. Dovolatelia vymedzili právnu otázku, v riešení ktorej sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nasledovne: či boli splnené v danom spore všetky zákonné a najmä procesné podmienky pre vydanie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu a to na základe skutkového stavu zisteného až v rámci druhého konania odvolacieho súdu v predmetnej sporovej veci.

25. Dovolateľmi formulovaná právna otázka nespĺňa zákonom ustanovené podmienky kladené na to, aby bola spôsobilá založiť prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods.1 písm. a). Dovolatelia namietali, že právne posúdenie zisteného skutkového stavu v poradí druhým odvolacím konaním právne neobstojí, keďže žalobca ani žalovaní nikdy v rámci dvoch konaní pred súdom prvej inštancie ani odvolacím súdom nenavrhli vykonať ako dôkaz žalobcom napadnutú darovaciu zmluvu v zmysle ust. § 204 CSP. Odvolací súd mal svojvoľne v rámci druhého odvolacieho konania vykonať ako dôkaz predmetnú darovaciu zmluvu, pričom až v tomto druhom konaní odvolacieho súdu sa relevantne zistilo, že žalobcom žalobou napadnutá darovacia zmluva nebola podpísaná dňa 14. apríla 2015, ale bola uzatvorená dňa 24. marca 2015. Otázka formulovaná dovolateľmi nie je otázkou právnou, a nezáviselo od nej rozhodnutie odvolacieho súdu. Navyše argumentačne sa s ňou dovolací súd vysporiadal už v časti dovolania týkajúcej sa prípustnosti v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP. Samotná skutočnosť, že sa dovolatelia nestotožňujú so spôsobom hodnotenia dôkazov, ani výsledkami vykonaného dokazovania, polemizujú so závermi odvolacieho súdu, nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 CSP. Dovolateľmi formulovaná otázka nespĺňa znaky právnej otázky, od riešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a v riešení ktorej by sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolanie v zmysle ust. § 420 písm. f) nie je dôvodné a podľa ustanovenia § 421 ods.1 písm. a) nie je prípustné, v dôsledku čoho dovolací súd dovolanie v celosti v zmysle ust. § 448 CSP zamietol.

27. Dovolatelia žiadali o odklad právoplatnosti a vykonateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v zmysle ust. § 444 ods. 1, 2 CSP. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie nie je rozsudkom na plnenie, prichádzal by do úvahy návrh na odklad právoplatnosti napadnutého rozsudku. Podľa § 444 ods. 2 CSP, ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté.

28. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 2 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019, 9Cdo/126/2020).

29. Dovolací súd rozhodol o trovách dovolacieho konania podľa ustanovenia § 453 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca mal plný úspech vo veci, dovolací súd mu tak priznal voči žalovanému 1/ a žalovanému 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.